

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Planului de acțiuni al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru anul 2020

Perioada de consultare publică pe marginea Planului de acțiuni al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (*ANCOM*) pentru anul 2020, publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 17 decembrie 2019, s-a încheiat la data de 16 ianuarie 2020.

Observațiile și propunerile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare sunt următoarele:

I. PROPUNERI DE COMPLETARE A PLANULUI CU ACȚIUNI NOI

1. Un respondent propune introducerea unei noi acțiuni referitoare la necesitatea reglementării tarifelor de terminare corespunzătoare serviciilor de mesaje scrise (SMS).

Propunerea este argumentată astfel: Tariful ridicat perceput pentru serviciile de terminare a mesajelor scrise de tip SMS (0,023 EUR/SMS) determină ca ponderea traficului de mesaje scrise transmise către alte rețele mobile (în afara rețelei) în totalul traficului de mesaje SMS să fie foarte mică¹. De asemenea, există diferențe semnificative între cotele de piață ale operatorilor de servicii de telefonie mobilă în funcție de serviciile considerate, acestea fiind mult mai accentuate în cazul serviciilor de mesagerie scrisă față de serviciile de voce². Astfel, respondentul consideră că tarifele practicate pentru terminarea mesajelor scrise descurajează consumul acestora, limitând, în același timp, abilitatea operatorilor de telefonie mobilă de a furniza „pachete complete cu oferte avantajoase”. Prin urmare, este necesară intervenția ANCOM prin reglementarea tarifului maxim de interconectare în vederea terminării mesajelor scrise SMS.

Opinia ANCOM: Impunerea de obligații specifice în sarcina potențialilor operatori identificați cu putere semnificativă de piață poate fi realizată numai ca urmare a unei analize de piață, în conformitate cu dispozițiile capitolului VII secțiunea 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile art. 92 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, în procesul de identificare a piețelor relevante, Autoritatea are datoria să țină cont de Recomandarea Comisiei Europene 2014/710/EU (în continuare, Recomandarea CE) și, respectiv, de Instrucțiunile Comisiei Europene 2002/C 165/032. De asemenea, art. 92 alin. (2) din același act normativ prevede că ANCOM poate identifica și alte piețe relevante de produse și servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări *ex ante*, diferite de cele ce fac obiectul Recomandării CE, cu condiția să existe indicii puternice că piața respectivă, în ansamblul ei, este caracterizată de probleme concurențiale suficient de grave, intervenția reglementatorului aducând beneficii certe (care ar depăși costurile intervenției) pentru piața respectivă și pentru utilizatorii finali.

Reamintim că, în cazul piețelor susceptibile de reglementare *ex ante* incluse în

¹ Aproximativ 66,2% dintre SMS-uri sunt transmise în rețeaua aceluiași operator, în condițiile în care 33,3% sunt transmise către alte rețele.

² De până la 7 ori mai mari, conform observațiilor transmise de respondent.

Recomandarea CE, analiza prealabilă menționată anterior a fost realizată de Comisia Europeană.

Astfel, în cazul piețelor din sectorul comunicațiilor electronice neincluse în Recomandarea CE, pe lângă aplicarea criteriilor de substituibilitate a cererii și ofertei, care să ducă la identificarea serviciilor incluse în piața relevantă a produsului, trebuie dovedită îndeplinirea cumulativă a următoarelor trei criterii:

1. prezența unor bariere³ ridicate și netranzitorii la intrarea pe piață;
2. absența caracteristicilor pieței relevante analizate care să indice evoluția acesteia către concurența efectivă/sustenabilă;
3. aplicarea în mod exclusiv a legislației concurenței nu este suficientă pentru remedierea problemelor concurențiale identificate.

Ulterior identificării pieței relevante a serviciilor respective, este necesară analizarea situației concurențiale pe piața astfel definită. Numai în cazul în care, din analiza situației concurențiale, ar rezulta că un furnizor are putere semnificativă, ANCOM, în funcție de problemele concurențiale identificate, ar putea să impună cel puțin una dintre obligațiile prevăzute la art. 106-110 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, în conformitate cu prevederile art. 105 alin. (1) din același act normativ.

După cum se cunoaște, **piața serviciilor de terminare a mesajelor scrise SMS nu se regăsește printre piețele incluse în Recomandarea CE.** Astfel, în condițiile în care, din punct de vedere practic, ANCOM urmărește impunerea unui minim de măsuri de reglementare pentru a preveni abuzurile de poziție dominantă, în măsura în care există anumite constrângeri concurențiale asupra comportamentelor de piață ale operatorilor, intervenția ANCOM trebuie să fie mai redusă, asigurând numai completarea efectului acestor forțe. În acest sens, în măsura în care sunt aduse în vederea Autorității dovezi concrete și specifice cu privire la anumite comportamente anti-concurențiale ale furnizorilor de servicii de comunicații electronice care pot reprezenta indicii cu privire la potențiale abuzuri de dominanță, însoțite de argumentații temeinice de natură a justifica o abordare de amploarea reglementării *ex ante*, ANCOM poate considera justificată introducerea în proiectul planului de acțiuni de noi activități ce vizează analiza unor alte piețe susceptibile de reglementare *ex ante* decât cele incluse în Recomandarea CE, prin prisma circumstanțelor naționale specifice.

Pe de altă parte, în procesul de revizuire a piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice, Autoritatea își stabilește prioritățile și își alocă resursele disponibile în vederea îndeplinirii, cu prioritate, a obiectivelor indicate în cadrul de reglementare european în domeniu. Așadar, ANCOM este nevoită să aloce resursele disponibile analizării cu prioritate a piețelor relevante identificate în Recomandarea CE.

De asemenea, considerând practica de reglementare la nivel european și experiența acumulată de statele membre ale Uniunii Europene, ANCOM subliniază că, de regulă, piața de terminare a serviciilor de mesaje SMS nu este reglementată, existând, în trecut, trei cazuri de propuneri de reglementare a serviciilor de interconectare în vederea terminării mesajelor scrise SMS, după cum urmează: Autoritatea de reglementare din Franța, Comisia Europeană exprimând dubii serioase cu privire la compatibilitatea acestor măsuri cu circumstanțele pieței unice din sectorul comunicațiilor electronice, cazul finalizându-se cu retragerea măsurilor propuse⁴, respectiv Autoritățile de reglementare din Danemarca și Polonia, care, începând cu anul 2016⁵ și 2017⁶, au retras măsurile impuse anterior operatorilor de telefonie mobilă.

În ceea ce privește evoluția în ansamblu a pieței cu amănuntul a serviciilor de mesaje scrise SMS, ANCOM subliniază că traficul total de mesaje SMS a înregistrat scăderi constante de la o perioadă

³ De natură structurală sau legală.

⁴ Cazul FR/2014/1670. Ulterior, din informațiile disponibile, reiese că ARCEP nu a mai notificat piața serviciilor de terminare a mesajelor SMS Comisiei Europene.

⁵ Cazul DK/2015/1751

⁶ Cazul PL/2016/1902.

la alta⁷, inclusiv în cazul traficului în propria rețea mobilă, ceea ce denotă că gradul de utilizare a serviciilor de mesaje scrise SMS este în scădere independent de rețeaua de destinație a mesajelor, neexistând o legătură directă și puternică între tarifele serviciilor de terminare și scăderea consumului de mesaje SMS. De exemplu, reducerea „elanului de consum al clienților” poate fi explicată prin creșterea gradului de utilizare a serviciilor de mesagerie alternative furnizate pe baza serviciilor de acces la internet – cum ar fi Whatsapp, Facebook Messenger, Viber, iMessage și altele asemănătoare.

În concluzie, ținând cont de argumentele prezentate mai sus, ANCOM nu consideră oportună alocarea unor resurse suplimentare în vederea realizării proiectului propus de respondent în anul 2020.

2. Un respondent propune introducerea unei noi acțiuni referitoare la analiza pieței de gros a serviciilor de distribuție a programelor de televiziune.

Propunerea este argumentată astfel: Ținând cont atât de legătura dintre piața de gros a serviciilor de distribuție a programelor de televiziune, pe de o parte, și piețele de gros ale serviciilor de acces la elemente de infrastructură și serviciilor de acces în bandă largă, pe de altă parte, cât și de faptul că piața serviciilor TV tinde către un grad mare de concentrare (există un operator care avea, la mijlocul anului 2019, o cotă de piață de 51%), este necesară intervenția Autorității prin impunerea de remedii de acces la rețeaua operatorului dominant la tarife orientate pe costuri.

Opinia ANCOM: Piața serviciilor de transmisie a programelor de televiziune nu este inclusă în Recomandarea CE, argumentele prezentate anterior fiind valabile pentru toate piețele de produse și servicii de comunicații electronice neincluse pe lista piețelor relevante susceptibile de reglementare *ex ante* de către Comisia Europeană.

Piața de gros corespunzătoare serviciilor de transmisie a programelor audiovizuale a fost revizuită în anul 2017, decizia finală fiind aplicabilă începând cu data de 1 ianuarie 2018. Astfel, având în vedere analiza realizată și particularitatea piețelor de gros corespunzătoare serviciilor de transmisie a programelor audiovizuale din România, respectiv că cele trei criterii utilizate în scopul stabilirii oportunității reglementării *ex ante* ale unor piețe din sectorul comunicațiilor electronice nu au fost cumulativ îndeplinite, ANCOM a retras măsurile de reglementare anterior impuse pe piața relevantă în discuție.

În acest context, a fost analizată și piața cu amănuntul a serviciilor de retransmisie/distribuție a programelor de televiziune. Orice analiză a situației la nivel de gros presupune, într-o primă etapă, analizarea situației concurențiale la nivelul pieței cu amănuntul. În condițiile în care se constată existența unor probleme concurențiale, Autoritatea trebuie să ia în considerare posibilitatea rezolvării acestora prin intermediul măsurilor de reglementare la nivelul piețelor de gros corespunzătoare. Or, până în prezent, nici datele de piață sau informațiile primite din partea furnizorilor, nici argumentul punctual al cotei de piață a unui alt operator pe piața cu amănuntul nu sunt de natură a releva existența unor probleme concurențiale care să necesite intervenția *ex ante* a ANCOM la nivelul pieței de gros menționate și, respectiv, să demonstreze utilitatea reglementării din punct de vedere al raportului costuri-beneficii.

După cum a fost menționat anterior, Autoritatea are în vedere impunerea unui minim de măsuri de reglementare pentru a preveni abuzurile de poziție dominantă. Acolo unde forțele pieței determină deja, într-o anumită măsură, constrângeri asupra comportamentului operatorilor, intervenția ANCOM urmărește numai completarea efectului acestor forțe în scopul asigurării unui climat de care să beneficieze utilizatorii finali, consumatorii și competitorii. De asemenea, ANCOM își alocă cu prioritate resursele pentru analiza piețelor relevante identificate în Recomandarea CE.

Prin urmare, ANCOM nu consideră oportună alocarea explicită a resurselor în vederea realizării

⁷ Conform datelor statistice valabile la 30.06.2019, tabelul II.3.7., pg. 34, „Raportul de date statistice cu privire la piața serviciilor de comunicații electronice din România – semestrul I 2019” (disponibil la https://statistica.ancom.ro/sscpds/public/files/178_ro).

proiectului propus de respondent în anul 2020, însă monitorizează continuu evoluția condițiilor concurențiale, inclusiv pe segmentele de piață invocate de respondent, astfel încât, în cazul în care se va considera necesară intervenția, măsurile corespunzătoare să fie adoptate. Pe această cale, Autoritatea invită persoanele care constată probleme concurențiale pe o anumită piață să transmită informații concrete și relevante în acest sens, care să susțină afirmațiile de ordin general invocate.

3. Un respondent întreabă dacă a fost schimbată Strategia 5G pentru România.

Propunerea este argumentată astfel: Pornind de la faptul că orașele Cluj, Iași, Timișoara menționate în Strategia 5G pentru România nu sunt aceleași cu orașele menționate în acțiunea cu numărul 3 din proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2020 (Aprobarea condițiilor de acces deschis la infrastructura fizică în conformitate cu prevederile Legii nr. 159/2016: Bolintin Vale (trim III 2019-IV 2020), Târgu Mureș (trim I 2019-II 2020), Sebeș (trim II 2019-trim IV 2020)).

Opinia ANCOM: Strategia 5G pentru România, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 429/2019, stabilește în cadrul obiectivului strategic „6.1. Lansare rapidă a serviciilor (în 2020)” că *„orașele fanion pentru lansarea serviciilor comerciale 5G în România în cursul anului 2020 sunt Cluj-Napoca, Iași și Capitala Europeană a Culturii 2021, Timișoara.”* (s.n.)

Pe de altă parte, acțiunea cu numărul 3 din proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2020 a fost propusă ca urmare a necesității îndeplinirii atribuțiilor ANCOM stabilite prin art. 25 din Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile art. 25 din Legea nr. 159/2016, accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică destinată instalării de rețele de comunicații electronice sau de fibră optică neechipată și realizată cu participarea sau sprijinul autorităților administrației publice centrale ori locale sau finanțate, total ori parțial, din fonduri publice, se face în condiții tehnice și economice aprobate prin decizie a președintelui ANCOM, la solicitarea respectivelor autorități ale administrației publice centrale ori locale.

Primăria municipiului Tg. Mureș, primăria municipiului Sebeș, respectiv primăria orașului Bolintin Vale au transmis ANCOM, în temeiul art. 25 din Legea nr. 159/2016, solicitări privind aprobarea condițiilor tehnice și economice de acces al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică (canalizație subterană în toate cazurile amintite) finanțată din fonduri publice.

Așadar, în timp ce orașele menționate în strategia 5G pentru România la obiectivul 6.1. din Hotărârea Guvernului nr. 429/2019 au fost enumerate în legătură cu lansarea serviciilor comerciale 5G, orașele menționate în acțiunea cu numărul 3 din proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2020 au fost incluse în acest Plan ca urmare a solicitărilor privind aprobarea condițiilor tehnice și economice de acces la canalizația subterană din respectivele localități.

4. Un respondent propune ca ANCOM să deruleze o campanie de promovare a prevederilor care reglementează tarifele de acces ale furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice pe proprietatea publică.

Propunerea este argumentată astfel: Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice se confruntă deseori cu interpretări eronate din partea autorităților locale ale dispozițiilor legale care reglementează regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, în special a celor referitoare la tarifele care pot fi percepute pentru exercitarea dreptului de acces pe, deasupra, în sau sub imobilele proprietate publică.

Opinia ANCOM: În ceea ce privește Decizia președintelui ANCOM nr. 997/2018 privind tarifele maxime care pot fi percepute pentru exercitarea dreptului de acces pe, deasupra, în sau sub imobilele proprietate publică, precizăm că dispozițiile acesteia fac obiectul unui litigiu aflat pe rolul Curții de Apel

București, în dosarul nr. 4788/2/2019⁸. Până la finalizarea acestui litigiu, Autoritatea nu consideră oportună derularea unei astfel de campanii de informare, având în vedere că în cadrul dosarului sus-menționat a fost solicitată anularea unora din prevederile Deciziei președintelui ANCOM nr. 997/2018.

Totodată, precizăm că ANCOM răspunde în mod constant la solicitări de clarificare privind aplicarea dispozițiilor legislației primare sau secundare privind reglementarea tarifelor de acces ale furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice pe proprietatea publică.

5. Un respondent propune implementarea strategiei 5G pentru România.

Propunerea este argumentată astfel: Strategia 5G pentru România prevede simplificarea regimului autorizațiilor de construcție pentru infrastructura de comunicații electronice, chiar crearea unui grup de lucru inter-instituțional. Această modificare legislativă ar trebui să intre în vigoare cât mai repede, iar autoritatea care ar putea să coordoneze tot procesul este, în opinia respondentului, ANCOM.

Opinia ANCOM: ANCOM recunoaște rolul și impactul regimului autorizațiilor de construire asupra dezvoltării și ritmului extinderii rețelelor de comunicații electronice din România.

ANCOM consideră că un proces de simplificare și adaptare a procedurilor administrative apare ca necesar dacă avem în vedere faptul că actualul cadru legislativ din domeniul autorizării executării lucrărilor de construcții este aplicabil, ca regulă, tuturor categoriilor de construcții, fie că sunt edificări de blocuri de locuințe/clădiri de birouri, fie că sunt lucrări de mai mică amploare din domeniul comunicațiilor electronice. Mai mult, actualele proceduri administrative nu au în vedere în mod necesar specificul lucrărilor din domeniul comunicațiilor electronice, respectiv faptul că: au un grad mare de repetabilitate, sunt destinate susținerii de echipamente, presupun amplasarea, consolidarea sau desființarea de stâlpi, piloni, ori canalizații subterane și pot avea ca obiect și utilizarea unor elemente de infrastructură fizică existente.

ANCOM susține crearea unui cadru legal în ceea ce privește autorizarea lucrărilor de construcții care să încurajeze dezvoltarea de rețele de comunicații electronice și a infrastructurii fizice aferente acestora, în acest sens Autoritatea formulând, ori de câte ori are ocazia, observații și propuneri, respectiv aducând în atenția decidenților imperativul facilitării dezvoltării de rețele de comunicații electronice, inclusiv din perspectiva autorizării lucrărilor de construcții. ANCOM depune eforturi constante în această direcție, nefiind necesară includerea acestora în planul de acțiuni aferente unui anumit an.

În acest context, reamintim că Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor (denumit în continuare MTIC) a inițiat un proiect de act normativ care vizează simplificarea procedurii de autorizare a executării lucrărilor de construcții cu privire la infrastructura fizică necesară susținerii rețelelor de comunicații electronice⁹, ANCOM formulându-și punctul de vedere, în limita competențelor sale funcționale și alături de reprezentanți ai celorlalte ministere implicate¹⁰, la întâlnirile și la dezbaterile publice organizate de MTIC.

Proiectul se află în continuare în faza consultării publice, opinia ANCOM fiind că, în esență, acesta trebuie să se adreseze unor bariere de ordin administrativ identificate pe piața comunicațiilor electronice, prin simplificarea și adaptarea procedurilor de autorizare a executării lucrărilor de construcții la cerințele specifice domeniului comunicațiilor electronice.

Pe de altă parte, unul din principiile pe care ANCOM le are în vedere în desfășurarea activității este principiul neutralității tehnologice, recunoscut în toate actele legislative adoptate în cadrul Uniunii

⁸ Puteți vizualiza evoluția acestui dosar la adresa:

http://portal.just.ro/2/SitePages/Dosar.aspx?id_dosar=20000000376150&id_inst=2.

⁹ <https://www.comunicatii.gov.ro/wp-content/uploads/2019/09/Proiect-OUG-simplificare-procedura-autorizare-lucrari-infrastructura-sep-2019.pdf>.

¹⁰ În cadrul întâlnirilor au participat reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (actual, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației), Ministerul Mediului (actual, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor), Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Transporturilor (actual, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor), Ministerul Apelor și Pădurilor (actual, componentă a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor), Ministerul Culturii și Identității Naționale (actual, Ministerul Culturii), Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Europene și care presupune, printre altele, nediscriminarea cu privire la tehnologia utilizată ori cu privire la specificul rețelei – rețea fixă sau rețea de radiocomunicații.

Astfel, procesul de simplificare administrativă din domeniul autorizării executării lucrărilor de construcții ar urma să sprijine întreaga activitate în domeniul comunicațiilor electronice indiferent de tehnologia utilizată [rețea fixă sau rețea de radiocomunicații (2G, 3G, 4G ori 5G sau alte dezvoltări tehnologice viitoare)].

Luând act de modificările recente aduse legislației în materie, apreciem că procesul de simplificare avut în vedere în proiectul de act normativ în discuție este un deziderat care ar trebui în continuare urmărit. În limita rolului și atribuțiilor sale funcționale, ANCOM va sprijini prin resursele și experiența de care dispune orice inițiativă legată de simplificarea și adaptarea regimului de autorizare a executării lucrărilor de construcții la specificul rețelelor de comunicații electronice.

II. PROPUNERI DE MODIFICARE A TERMENELOR SAU A CONȚINUTULUI UNORA DINTRE ACȚIUNILE PLANIFICATE. PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA ANUMITE MĂSURI INCLUSE ÎN PLANUL DE ACȚIUNI.

6. Un respondent propune devansarea termenului de finalizare a revizuirii pieței de gros a serviciilor de acces la elemente de infrastructură și, respectiv, a pieței de gros a serviciilor de acces în bandă largă. Totodată respondentul solicită ca termenul de consultare a măsurilor de reglementare propuse să fie de cel puțin 2 luni (o consultare extinsă).

De asemenea, un alt respondent consideră că nu este necesară adoptarea unor măsuri de reglementare pe piața de gros a serviciilor de acces în bandă largă.

Propunerea este argumentată astfel: Având în vedere amânarea revizuirii piețelor de gros corespunzătoare serviciilor de acces la elemente de infrastructură, respectiv serviciilor de acces în bandă largă, ANCOM a favorizat consolidarea poziției de piață, la nivel cu amănuntul, a unui alt operator, cota de piață a acestuia ajungând la 52% la mijlocul anului 2019. Astfel, Autoritatea ar trebui să analizeze cât mai curând piețele relevante menționate și să stabilească măsurile de reglementare care se impun. Termenul nou-propus este primul trimestru al anului 2020.

În ceea ce privește consultarea măsurilor de reglementare pe o perioadă extinsă (2 luni), aceasta este necesară pentru analizarea în detaliu a informațiilor prezentate în proiectul de decizie și a motivației acestuia, inclusiv pentru a purta discuții edificatoare cu reprezentanții ANCOM.

Pe de altă parte, în opinia unui alt respondent, piața cu amănuntul a serviciilor de acces în bandă largă este caracterizată de concurență efectivă, prezentând un număr ridicat de furnizori activi, serviciile oferite fiind la viteze foarte mari, la tarife avantajoase, constatându-se, de asemenea, un grad din ce în ce mai ridicat de utilizare a serviciilor de acces la internet la puncte mobile. Așadar, Autoritatea trebuie să țină seama de toate aceste elemente/aspecte în procesul de revizuire a pieței relevante de gros corespunzătoare serviciilor de acces în bandă largă.

Opinia ANCOM: În legătură cu solicitarea devansării termenului de realizare a analizei, precizăm că acesta nu poate fi modificat din motive obiective ce țin de necesitatea parcurgerii unor etape fără de care realizarea analizei de piață nu este posibilă. Conform reglementărilor în vigoare, în temeiul art. 135 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, procedura de consultare națională prevede un termen minim de 30 zile de consultare (cu excepția situațiilor de urgență). De asemenea, ulterior finalizării consultării publice naționale, ANCOM trebuie să analizeze observațiile primite, să realizeze sinteza observațiilor și, respectiv, acolo unde se impune, să modifice expunerea de motive și proiectul de decizie în conformitate cu concluziile consultării. Astfel, având în vedere inclusiv propunerea respondentului cu privire la prelungirea termenului de consultare publică la 2 luni, Autoritatea nu consideră fezabilă devansarea termenului de realizare a analizei piețelor de gros corespunzătoare serviciilor de acces la elemente de infrastructură și, respectiv, serviciilor de acces în bandă largă în conformitate cu solicitarea primită.

Referitor la solicitarea ca termenul de consultare a măsurilor de reglementare propuse să fie de cel puțin 2 luni, Autoritatea consideră că în acest moment nu există argumente obiective pentru a

extinde termenul de consultare, dar, în cazul în care, situația va fi de așa natură să necesite o astfel de măsură, se va avea în vedere o astfel de modificare la momentul respectiv.

În ceea ce privește necesitatea adoptării unor măsuri de reglementare pe piața serviciilor de acces în bandă largă, ANCOM va decide, în funcție de problemele concurențiale identificate, dacă este necesară impunerea unor obligații specifice prevăzute de cadrul național de reglementare.

7. Doi respondenți solicită decalarea termenului de finalizare a proiectului privind stabilirea tarifelor orientative de acces la stâlpii unui operator de rețea. De asemenea, unul dintre cei doi respondenți solicită și includerea unei noi acțiuni: calcularea tarifelor de acces la drumurile naționale, infrastructura aferentă căilor ferate și aeroporturilor.

Propunerea este argumentată astfel: aceste tarife reprezintă o parte semnificativă din costurile de dezvoltare, este important ca această activitate (*n.n. stabilirea tarifelor de acces la stâlpii unui operator de rețea*) să fie finalizată cât mai repede.

Opinia ANCOM: În primul rând, precizăm că scopul pentru care legiuitorul a introdus prevederea referitoare la publicarea, pentru anumite tipuri de infrastructură fizică, a tarifelor orientative pentru accesul la infrastructura operatorilor de rețea este evitarea apariției unor litigii, precum și de asigurare a celerității soluționării unor astfel de litigii, în cazul apariției lor. Tarifele de acces la stâlpii operatorilor de rețea fac deja obiectul unor litigii deschise la ANCOM de furnizori de comunicații electronice. În plus, accesul la stâlpii operatorilor de rețea este cel mai frecvent întâlnit tip de acces la infrastructură fizică. Prin urmare, acestea sunt motivele pentru care ANCOM a inclus în planul de acțiuni stabilirea tarifelor orientative pentru accesul la stâlpii operatorilor de rețea. Termenul de finalizare propus de ANCOM a fost estimat pe baza experienței anterioare în proiecte similare, precum tarifele de acces pe proprietatea publică sau dezvoltarea de modele de calculație a costurilor.

Deși tarifele vor avea un caracter orientativ, operatorii de rețea (în particular, operatorii care dețin în proprietate, administrare sau concesiune stâlpi) trebuie să țină cont în cel mai înalt grad în procesul de negociere a contractelor de exercitare a dreptului de acces la infrastructura fizică, de tarifele orientative astfel determinate, orice îndepărtare de acestea necesitând o justificare adecvată.

În ceea ce privește propunerile respondentului de stabilire de către ANCOM și a tarifelor orientative de acces la alte categorii de infrastructură fizică, subliniem că fiecare dintre tipurile de infrastructură solicitate de respondent a fi incluse în planul de acțiuni 2020 reprezintă un proiect distinct. Reamintim faptul că cerințele legale privind stabilirea tarifelor orientative în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016 sunt:

- asigurarea operatorului de rețea obligat să permită utilizarea infrastructurii fizice pe care o deține în proprietate, administrare sau concesiune a posibilității de a-și recupera costurile, luând în considerare atât investițiile din contribuții proprii efectuate pentru realizarea infrastructurii fizice care face obiectul accesului, cât și cele suportate pentru furnizarea acestui acces;
- impactul accesului solicitat asupra planului de afaceri al operatorului de rețea, în special în ceea ce privește investițiile ce vor avea ca obiect infrastructura fizică la care se solicită accesul;
- se vor avea în vedere și îmbunătățirile aduse infrastructurii fizice de către furnizorul de rețele publice de comunicații electronice, în măsura în care aceste îmbunătățiri profită și operatorului de rețea.

Prin urmare, pentru fiecare dintre tipurile de acces menționate sunt necesare cunoștințe privind costurile specifice altor sectoare economice decât cel al comunicațiilor electronice, pentru care ANCOM nu deține informații relevante. Obținerea informațiilor relevante pentru stabilirea tarifelor în condițiile legii, pentru fiecare dintre tipurile de infrastructură menționate va fi o activitate cronofagă, care ar necesita formarea de grupuri de lucru cu industria, operatorii de rețele, cu autoritățile de resort, distincte, pentru fiecare specific în parte (stâlpi, drumuri, căi ferate, aeroporturi etc.), motiv pentru care nu pot fi introduse simultan mai multe acțiuni de stabilire a tarifelor orientative.

În acest context, precizăm că ANCOM a demarat un dialog interinstituțional cu Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), colaborare care privește aspectele implicate de accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura operatorilor de rețea din domeniul energiei.

Referindu-ne la tarifele exagerate solicitate de Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (denumită în continuare CNAIR), aspect amintit de un respondent, precizăm că, în mare măsură, această problemă este generată de neaplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (12) din Legea nr. 159/2016, prevederi care stabilesc că **„Furnizorii de rețele de comunicații electronice care instalează rețele pe stâlpi, piloni sau pe alte elemente de infrastructură fizică aflate pe proprietate publică, inclusiv pe drumuri, vor încheia, cu respectarea normelor privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, doar contracte de exercitare a dreptului de acces la infrastructura fizică cu persoanele care dețin ori controlează elementele de infrastructură fizică, în condițiile prezentei legi, urmând a datora tarife doar acestor persoane”** [subl.ns.]. Prin urmare, în aceste cazuri care cad sub incidența prevederilor art. 6 alin. (12) din Legea nr. 159/2016, stabilirea unor tarife orientative pentru accesul pe drumurile administrate de CNAIR, nu ar putea rezolva problema amintită de respondent.

8. Referitor la poziția 24 din proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2020, un respondent reia unele observații transmise anterior, cu ocazia celor două consultări publice desfășurate de ANCOM în perioada 29.07.2019-02.09.2019 și în perioada 28.10.2019-22.11.2019, referitoare la impunerea unor obligații de acoperire cu servicii în condiții realiste și pe baza unor criterii flexibile, care să poată fi realizate de către furnizori.

Propunerea este argumentată prin existența dificultăților și constrângerilor manifestate în prezent în cadrul dezvoltărilor de noi rețele de comunicații electronice.

Opinia ANCOM: ANCOM a analizat adresele la care face referire respondentul cu ocazia consultărilor publice anterioare și va prezenta concluziile într-un document separat de sinteză a observațiilor, ce va fi întocmit în vederea organizării unui alt consiliu consultativ pentru aprobarea proiectelor ce au făcut obiectul acelor consultări. Prin consultarea suplimentară a capitolului referitor la obligațiile de acoperire, ANCOM și-a manifestat deschiderea față de operatori privind acest subiect și a luat notă de îngrijorările acestora referitoare la eventualele constrângeri privind dezvoltarea rețelelor.

9. Un respondent propune instituirea unui grup de lucru alcătuit din reprezentanții ANCOM și ai industriei care să aibă ca obiectiv transpunerea Codului European al Comunicațiilor Electronice și, totodată, organizarea unei consultări publice extinse cu privire la acest proiect.

Propunerea este argumentată din perspectiva importanței acestui proiect de act normativ și a impactului pe care acesta îl va avea asupra sectorului comunicațiilor electronice.

Opinia ANCOM: Este de notorietate faptul că de-a lungul activității sale, ANCOM a consacrat anumite standarde de transparență decizională, angajamentul Autorității față de respectarea acestor standarde reflectându-se permanent prin menținerea unui dialog deschis și constant cu reprezentanții industriei, atât prin intermediul procesului de consultare publică și al Consiliului Consultativ, cât și prin numeroasele întâlniri de consultare și de lucru pe proiecte, organizate la inițiativa ANCOM sau a industriei.

Desigur, exigențele legale cu privire la transparență decizională vor fi respectate și în procesul de elaborare a proiectului de act normativ care va transpune în legislația națională Codul European al Comunicațiilor Electronice, astfel încât procesul de reglementare să reflecte cerințele și evoluțiile sectorului de comunicații electronice. În măsura în care acest lucru se va impune, se va lua în considerare și o perioadă extinsă de consultare publică, cu respectarea, totodată, a termenului de transpunere de 31 decembrie 2020.

10. Un respondent susține necesitatea actualizării actualului cadru normativ pentru introducerea principiilor din UE reflectate în noul Cod European al Comunicațiilor Electronice.

Propunerea este argumentată astfel:

„Subliniem în acest sens necesitatea reglementării utilizării partajate a spectrului, acțiune menită să răspundă noilor evoluții tehnologice și pentru care este necesar ca accesul în comun la resursele radio să aibă loc indiferent dacă spectrul deținut de către operatori este în aceeași bandă de frecvențe și să poate fi exercitat asupra oricăror benzi de frecvențe deținute de către operatori”.

Opinia ANCOM: după cum se cunoaște, noile abordări în domeniul administrării și gestionării frecvențelor radio vin în completarea practicii existente la nivel internațional/european și național, iar utilizarea partajată a spectrului radio nu face excepție.

Cu privire la utilizarea partajată a spectrului radio sunt incidente o serie de prevederi¹¹ din Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, ce sunt avute în vedere odată cu redactarea proiectului de act normativ ce transpune în legislația națională legislația Uniunii Europene, și care arată o posibilitate ce trebuie explorată cu atenție de statele membre, cu luarea în considerare a tuturor factorilor ce influențează ori pot influența piața de comunicații.

Cu alte cuvinte, accesarea unui asemenea regim de autorizare – utilizarea partajată a spectrului radio – se poate face numai în condițiile în care sunt respectate principiile dreptului concurenței, îndeosebi acolo unde drepturile de utilizare sunt acordate în baza unor drepturi individuale de utilizare, fiind urmărită, în același timp, și asigurarea unei calități minime garantate a transmisiei radio.

Se poate sesiza așadar că utilizarea partajată a spectrului radio în condițiile specificate în Directiva (UE) 2018/1972 nu constituie doar punerea în comun a resurselor de spectru radio de către doi deținători de drepturi individuale de utilizare, ci presupune o analiză atentă a condițiilor din piață, a gradului de utilizare a resurselor de spectru radio și a posibilelor efecte ce pot apărea pe piață odată cu implementarea unui asemenea principiu.

11. Un respondent solicită detalii suplimentare pentru clarificarea conținutului acțiunii referitoare la Studiul privind instituirea unui mecanism de verificare periodică a acurateței și a gradului de încredere a informației de localizare obținută la nivelul sistemului SNUAU, astfel încât să se poată identifica zone și/sau cazuri în care informația de localizare este insuficientă/inadecvată pe parametrii menționați pentru o intervenție eficientă, și în continuare, să se identifice soluții pentru ameliorarea acesteia.

Opinia ANCOM: Acțiunea nr.7 din planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2020 reprezintă contribuția ANCOM la realizarea măsurii 10 prevăzute în raportul Comitetului interministerial privind SNUAU¹².

Pe plan național, după finalizarea implementării AML/ELS și a noilor sisteme la nivelul STS, este necesară instituirea unui mecanism de verificare periodică a acurateței și a gradului de încredere a informației de localizare obținută la nivelul sistemului SNUAU, astfel încât să se poată identifica zone și/sau cazuri în care informația de localizare este insuficientă/inadecvată pe parametrii menționați pentru o intervenție eficientă, și în continuare să se identifice soluții pentru ameliorarea acesteia. Astfel, se urmărește identificarea și adoptarea unui set de indicatori, calitativi și cantitativi, de evaluare a acurateței și a gradului de încredere a informației de localizare, care să fie urmăriți și analizați la nivelul CNC al SNUAU și care să permită identificarea și evaluarea unor astfel de cazuri precum și luarea măsurilor adecvate.

De asemenea, conform art.34¹ din Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații nr. 1023/2008 privind realizarea comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul Comitetului Național de Coordonare a activității SNUAU, ANCOM va colabora cu administratorul SNUAU și cu agențiile specializate de intervenție în vederea stabilirii unui set de parametri cu privire la realizarea unor statistici referitoare la calitatea informațiilor de localizare a echipamentelor terminale obținute de către administratorul SNUAU, precum și stabilirii unei proceduri de analiză a acestor informații.

¹¹ A se vedea considerentele 119, 120, 124, precum și articolul 2 pct. 26, articolul 45 alineatul (2) litera 3), articolul 46, articolul 47 alineatul (2) litera a) și paragraful 2 din Directiva (UE) 2018/1972.

¹² <https://gov.ro/ro/obiective/strategii-politici-programe/raport-privind-progresele-in-implementarea-masurilor-de-imbunatatire-a-sistemului-national-de-apeluri-de-urgenta-112-publicat-lunar>.

12. Un respondent propune urgentarea finalizării proiectului *Propunere Tehnică în cadrul normativelor tehnice prevăzute de Legea infrastructurii*, astfel încât acesta să fie finalizat "până la declanșarea procedurii de selecție competitivă pentru adoptarea drepturilor de utilizare a spectrului radio disponibil în benzile de frecvențe de 77 MHz, 800 MHz, 1500 MHz și 3400-3800 MHz, pentru a putea asigura un cadru coordonat de reglementare".

Propunerea este argumentată astfel:

„Regimul curent de autorizare a executării lucrărilor de construcții necesită în mod imperativ un proces de simplificare și de standardizare, care să poată conferi serviciilor de comunicații electronice atributul de servicii esențiale pentru o dezvoltare socială și economică sustenabilă”, în contextul implementării noilor tehnologii 5G.

Opinia ANCOM: În vederea implementării cerințelor specifice ale legii 159/2016 referitoare la normativele tehnice, ANCOM a început încă de la finele anului 2016 discuții cu reprezentanți ai industriei de comunicații electronice și ai altor deținători de rețele de infrastructură fizică, precum și ai Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale și Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

În prezent, după mai multe runde de discuții pe toate palierele de interes rămân pași importanți de făcut. Autoritatea își propune să continue și, pe cât posibil, să contribuie la accelerarea procesului de redactare a reglementărilor necesare.

13. În cadrul procesului de consultare publică a Planului de Acțiuni al ANCOM pentru 2020, instituția noastră a primit și 56 de adrese din partea unor persoane fizice și asociații, care conțin comentarii identice sau similare privind punctele 12, 24, 25 și 32 din planul de acțiuni (acțiuni cu impact direct sau indirect asupra 5G).

Propunerile sunt argumentate astfel:

Preocupați de efectele radiațiilor electromagnetice, respondenții solicită anularea Strategiei 5G pentru România, a oricăror demersuri cu impact direct sau indirect asupra tehnologiei 5G, explicit a acțiunilor din planul ANCOM enumerate mai sus. Motivele invocate sunt: Strategia 5G nu are fundamentare în realitatea economică și socială românească, nu are avizul Ministerului Sănătății, Ministerului Mediului și al altor ministere; spectrul radio este o resursă limitată proprietate publică; directivele europene nu sunt obligatorii; impactul negativ asupra mediului (respondenții susțin în același timp că deja este dovedit impactul nociv al 5G dar și că nu s-a făcut niciun studiu asupra consecințelor implementării 5G); există țări europene care au suspendat/amânat implementarea comercială a tehnologiei 5G.

În contrapartidă, respondenții consideră necesare nouă alte acțiuni, respectiv: publicarea tuturor locațiilor și stațiilor de radiocomunicație, monitorizarea permanentă a radiațiilor, promovarea utilizării exclusive a soluțiilor cu fir în anumite zone, eliminarea de pe piață a unor echipamente, promovarea legislației care să interzică sau să limiteze utilizarea telefoanelor mobile de către copii și adolescenți, atașarea vizibilă a etichetelor de avertizare pentru reducerea expunerii la radiații, marcajul zonelor protejate pentru persoanele electro-hipersensibile, promovarea dezvoltării de tehnologii compatibile mai mult cu sănătatea biologicului, asigurarea de fonduri guvernamentale pentru cercetarea tehnologiei wireless. De asemenea, respondenții consideră că trebuie realizată o campanie de informare și pentru riscurile implementării 5G.

Pe de altă parte, invocând corespondența dintre anumite afecțiuni și expunerea prelungită la radiațiile electromagnetice provenite de la echipamentele de comunicații mobile, precum și vulnerabilitățile tehnologiei 5G, unul dintre respondenți propune stabilirea unei colaborări cu instituțiile din domeniul sănătății și protecției mediului, inițierea unor studii independente referitoare la impactul radiațiilor electromagnetice, introducerea de interdicții cu privire la amplasamentul antenelor de emisie radio.

Opinia ANCOM: ANCOM constată, în primul rând, că solicitări similare sau identice, bazate pe motivații similare sau identice, au fost adresate, cu alte ocazii, în general de aceleași persoane, atât în

calitate de petenți, cât și în calitate de respondenți la alte consultări publice realizate de ANCOM. Petițiile au primit răspunsuri, iar consultările publice au fost desfășurate cu luarea în considerare a tuturor contribuțiilor primite, inclusiv prin audiere publică.

Cu toate acestea, având în vedere importanța pe care ANCOM o acordă subiectului, izvorâtă din necesitatea garantării sănătății publicului urmarea expunerii la câmpuri electromagnetice și conștientă de existența unei anumite doze de anxietate în fața noilor tehnologii, răspundem pe larg acestor observații, chiar dacă relevanța lor în contextul prezentei consultări este limitată.

Astfel, în contextul prezentei consultări publice, lăsând la o parte argumentele de legalitate (precum caracterul directivelor europene, numărul sau calitatea avizatorilor necesari pentru emiterea unei hotărâri de Guvern sau capacitatea ANCOM de a anula sau ignora o astfel de hotărâre), apreciem că, pe fond, anularea Strategiei 5G pentru România este nejustificată, inoportună și disproporționată în raport cu motivele invocate. Reiterăm în context că principiul precauției a fost avut în vedere în dezvoltarea tehnologiei 5G și că Strategia 5G pentru România reflectă în cel mai înalt grad realitățile economice și sociale ale României, precum și nevoile de dezvoltare pe termen mediu.

Mai mult, referitor la efectul tehnologiilor de comunicații electronice asupra sănătății umane amintim, cu titlu informativ, că în România limitele de câmp electromagnetic sunt reglementate în conformitate cu practicile adoptate și în Uniunea Europeană, Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1193/2006 pentru aprobarea Normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz, preluând restricțiile prevăzute în Recomandarea 1999/519/EC privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice (de la 0 Hz la 300 GHz)¹³. Pe de altă parte, Comisia internațională de protecție la radiații neionizante (ICNIRP)¹⁴ a avizat această recomandare, devenită document de referință pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, aceasta fiind, și în prezent, singurul document adoptat la nivel european care reglementează, la nivelul populației generale, limitele între care se consideră sigură expunerea la radiațiile electromagnetice, indiferent de serviciile sau tehnologiile utilizate (emisii radio-TV, comunicații fixe sau mobile, satelitare sau terestre, incluzând tehnologiile 2G, 3G, 4G, 5G) sau de tipul de activitate ce produce câmp electromagnetic (rețele de comunicații electronice, rețele de energie etc). Așadar, aceste limite se aplică în Europa de peste 20 de ani iar în România în ultimii 14 ani, respectarea lor fiind monitorizată iar efectele lor analizate pe durate lungi de timp.

În al treilea rând, în măsura în care succesul unui produs, serviciu, furnizor sau tehnologie, este dependent de încrederea utilizatorilor, asigurarea bunei informări, respectiv reducerea asimetriei de informații, sunt esențiale, sens în care se și înscriu o parte din acțiunile planificate de ANCOM și criticate de respondenți.

Astfel, cu privire la preocupările legitime legate de expunerea populației la efectele câmpurilor electromagnetice, trebuie reținut că actele legislative adoptate la nivelul Uniunii Europene recunosc necesitatea de a garanta că cetățenii nu sunt expuși la câmpuri electromagnetice la un nivel nociv pentru sănătatea publică. Drept urmare, întrucât sensibilitatea corpului uman la radiații nu depinde de cetățenie, întreaga situație trebuie privită într-un cadru internațional/european, Directiva (UE) 2018/1972 stabilește că pe acest subiect statele membre ar trebui să urmărească coerența la nivelul întregii Uniuni, ținând seama în mod special de abordarea precaută prevăzută în Recomandarea 1999/519/CE, pentru a realiza progrese către garantarea unor condiții de instalare mai uniforme, recomandare ce este reper pentru limitele stabilite prin Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1193/2006 pentru aprobarea Normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz. Ca atare, se admite că sănătatea populației nu este afectată în condițiile în care sunt respectate limitele stabilite prin Recomandarea 1999/519/CE. Prin urmare, deși preocupările pe această temă sunt legitime, întregul context trebuie privit cu obiectivitate și echilibru.

Întregul context trebuie privit din două perspective: i) utilizarea echipamentelor radio și ii) utilizarea frecvențelor radio. În privința echipamentelor radio, normele în vigoare stabilesc că introducerea pe piață, respectiv punerea în funcțiune a oricărui echipament radio este condiționată de

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1564497773133&uri=CELEX:31999H0519>.

¹⁴ <https://www.icnirp.org/>.

respectarea unor cerințe esențiale, una dintre acestea fiind, potrivit art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 740/2016 privind punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio, cu modificările și completările ulterioare, protecția sănătății și a siguranței persoanelor.

În ce privește utilizarea frecvențelor radio, aspect ce intră sub sfera de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, trebuie reținut că titularii drepturilor de utilizare au în vedere, la utilizarea efectivă a stațiilor de radiocomunicații (echipamente radio), respectarea limitelor stabilite prin Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1193/2006 pentru aprobarea Normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz, aspect reținut, de altfel, și în art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 740/2016.

Tot contextul prezentat mai sus arată că preocupările legate de expunerea populației la efectele câmpurilor electromagnetice au fost și sunt avute în vedere de autorități, subiectul fiind în atenția organismelor¹⁵ Uniunii Europene, inclusiv a Comitetului Științific al Uniunii Europene pentru Sănătate, Mediu și Riscuri emergente (SCENIHR)¹⁶ și/sau în atenția Institutului Național de Sănătate Publică¹⁷, organizații care au subliniat că respectarea limitelor stabilite prin Recomandarea 1999/519/CE, respectiv Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1193/2006, asigură protecția populației generale față de expunerea la câmpuri electromagnetice.

Planurile ce privesc implementarea noilor tehnologii de comunicații nu pot fi privite ori raportate doar la teritoriul național, întrucât industriile ori sectoarele de activitate sunt, în prezent, conectate la nivel internațional/european, iar utilizarea frecvențelor radio trebuie privită în același context. Drept urmare, ANCOM are în vedere o serie de documente ori acte legislative adoptate la nivel european. Unul dintre aceste documente¹⁸, adoptat de către Comisia Europeană, identifică principalele provocări și domenii care necesită acțiuni concertate, coordonate la nivelul statelor membre.

Pentru a lămuri pe deplin activitatea ANCOM, precizăm că în conformitate cu atribuțiile legale care îi revin în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 22/2009, activitatea ANCOM privește autorizarea utilizării frecvențelor radio (fie că vorbim de stații de emisie utilizate pentru furnizarea serviciilor de programe de radiodifuziune, fie că vorbim de stații utilizate pentru furnizarea altor servicii de comunicații electronice), incluzând și analizarea și expertizarea tehnică a utilizării frecvențelor radio pentru asigurarea compatibilității radioelectrice dintre stațiile și rețelele de radiocomunicații autorizate, pentru prevenirea apariției interferențelor prejudiciabile ce pot apărea la utilizarea resursei limitate de spectru radio.

În baza atribuțiilor menționate anterior, ANCOM monitorizează permanent intensitatea câmpului electromagnetic prin intermediul a 150 de senzori fiși de monitorizare de bandă largă amplasați în București și alte 62 de orașe din țară¹⁹. Totodată, ANCOM realizează și măsurători prin intermediul sistemului mobil, rezultatele acestora fiind disponibile la adresa http://www.ancom.ro/masuratori-mobile_5075²⁰.

Ca o concluzie a acțiunilor desfășurate de ANCOM, se poate reține că rezultatele măsurătorilor, efectuate până în prezent, arată că nu există, până la acest moment, depășiri ale limitelor admise de legislație. Fără îndoială însă, acțiunile desfășurate de ANCOM pe acest segment vor continua și în perioada următoare.

Precizăm că ANCOM nu are competența legală de a evalua, din perspectivă medicală, efectele intensității câmpului electromagnetic asupra stării de sănătate a populației, aspecte care sunt în sfera domeniului sănătății publice.

¹⁵ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-8-2019-001526-ASW_EN.html.

¹⁶ https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_041.pdf.

¹⁷ <https://www.insp.gov.ro/di/comunicate/Informatii%20privind%20tehnologia%205%20G.pdf>.

¹⁸ Comunicare a Comisiei către Parlamentul european, consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un Plan de acțiune 5G în Europa, COM/2016/0588 final, COM/2016/0588 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1564489468236&uri=CELEX%3A52016DC0588>.

¹⁹ Senzorii sunt plasați în exterior, în spațiile publice în vecinătatea cărora există multiple surse de emisii radio și funcționează permanent, transmițând măsurătorile către platforma www.monitor-emf.ro, o dată la 24 de ore. Rezultatele acestor măsurători sunt puse la dispoziția celor interesați pe platforma electronică, sub formă de hartă care oferă și detalii cu privire la locul, perioada și nivelul măsurat al intensității câmpului electromagnetic, nivel exprimat în valoare absolută, dar și în procente față de nivelurile reglementate maxim permise.

²⁰ Acest tip de monitorizare se efectuează după un plan anual, exclusiv în locurile publice. Anual, ANCOM face astfel de măsurători în peste 2400 de puncte de măsură.

În al patrulea rând, referitor la propunerile de noi acțiuni, ANCOM constată că unele dintre acestea sunt deja realizate (de exemplu, monitorizarea spectrului radio și a radiațiilor electromagnetice generate, transparența rezultatelor), unele sunt ilegale (de exemplu, promovarea rețelelor prin fire în detrimentul rețelelor wireless), în timp ce altele nu sunt de competența ANCOM (de exemplu, introducerea de interdicții, asigurarea de fonduri guvernamentale pentru cercetarea wireless etc.).

În cele din urmă, precizăm că nu există informații clasificate, deținute de ANCOM, referitor la tehnologia 5G. Totodată, reiterăm că, în pofida numeroaselor studii efectuate de comunitatea științifică internațională din 1999 încoace²¹, ANCOM nu are cunoștință privind existența vreunor efecte negative dovedite asupra sănătății²², la nivelurile actuale ale limitelor de expunere²³.

²¹ Anul stabilirii limitelor ICNIRP actuale, în vigoare în România

²² Prin efect negativ dovedit asupra sănătății se înțelege: efectul dăunător asupra sănătății unei persoane, datorat expunerii la un câmp electric, magnetic sau electromagnetic sau la curenți induși sau de contract, cu următoarele caracteristici:

- este susținut cu greutatea dovezilor acestui efect prin studii publicate în literatura științifică;
- efectul a fost demonstrat de laboratoare independente;
- în comunitatea științifică există un consens că efectul are loc pentru condițiile specificate privind expunerea.

²³ A se vedea, de exemplu, standardul IEEE privind nivelurile de siguranță a expunerii populației la câmpuri electrice, magnetice și electromagnetice între 0 Hz și 300 GHz nr. C95.1 - 2019